

Hibulu

Yaubada Natuna binei

1 ¹Odubona houga magomagouna tahaya tapuna po tapuna uyahinei Yaubada a baha tu bahapiko i welewelehi googata uyahihia ma hi ibaabaniyeha. ²Ma tauta ata houga uyahina naka anani kokoe, ma a bahahi i ibaabaniyehi Natuna uyahinei. Yaubada Natuna i inagani ipa ginouli atapuhi uyahihia ina taniwaga, odubona Natunana uyahinei ginouli atapuhi i iwawalihi. ³Ma Yaubada a wasawasa Natuna i liyayahi, po tauna amana a dewa i lugogoni. Ma a baha wipoyanagei ginouli atapuhi hoi yada po hoi hipuli e woomomohihi. Ma ita apapoe ubeihi i hilage po i liyeuyeuta ma Yaubada Gegewahagana u awala hinebawana i duhuna.

Yesu ma tu winoyanoya mi yadena

⁴Yaubada Natuna tu winoyanoya mi yadena atapuhi i gelagonihi po gowana Yaubada i weleweleya tu winoyanoya gowahi i haki lagonihi. ⁵Matababana Yaubada ega houga gehouna tu winoyanoya mi yadena uyahihia ita baha ita pa,

‘Tam natuwe,

Amalai a kawainatunem,’

bo ega houga gehouna tu winoyanoya yadei uyahina ita baha ita pa,

‘Tam uyahiu una kawaiamana,

ma tau uyahim a kawainatuna.’

Geka bahahi naka Natuna tunawana binei i bahehi. ⁶Hougana a Natututuwoga i himihimila hopuniyai hoi hipuli ma i baha i pa,

‘Tu winoyanoya atapumi hoi yada apo uyahina ona polou.’

⁷Ma tu winoyanoyahi ubeihi i ibaabani naka baha tapunei i pa,

‘Yaubada a tu winoyanoya i iwawalihi, hai nae mei togowa,
ma a tu bagibagi galenahi mei mayau alalatana.’

⁸Ma Natuna binei i ibaabani i pa,

‘Tam Yaubada, om taniwaga ega anani kokoe.

- Ma om digona dumadumalunei lawa e tanitaniwagehi.
⁹ Dewa dumadumaluna nugom i waya,
 ma apapoe dewana om ani luhinidoodola.
 Yaka tam Yaubada, ma om Yaubada amaka i Besinanam kaoha
 dumana uyahinei,
 po om kaohana om lawa hai kaoha lata lagoni.'
- ¹⁰ Ma Yaubada a baha gehouna Natunana uyahina i baheya i pa,
 ‘Oo Guyau, houga tahatahayana uyahina tam hipuli u wiwawali,
 ma ginouli atapuhi hoi yada nimomgei u dewahi.
- ¹¹ Ginoulihi atapuhi apo hina yababa, ma tam apo una memae,
 ma ginouli atapuhi apo hina odubo
- ¹² po mei kaleko una pilihi po lupulu naka pite,
 ma galenahi hina gunabuinihi
 ma tam apegia una gunabuininim,
 apo una mewahaga.’
- ¹³ Yaubada tu winoyanoya gehouna uyahina ega ita baha ita pa,
 ‘U awala hinebawau una duhuna,
 a sigana tu wigawiyem a houna hopunehi
 aem u gaboulina.’
- ¹⁴ Ma tu winoyanoya mi yadena tauhi naka alugo wobagibagihi Yaubada
 i hounihi ipa hina haguta po tauta luyagohana ta wialoni.

Luyagohana Yaubada uyahinei

2 ¹ Uyahinei baha ta noonolihi ipa tana inugohiyahiyawehi ma ega
 ipa tana ihalugena yababahi. ² Tu winoyanoya mi yadena Yaubada
 a baha lolowa googata hi welewelehi. Bahabi naka baha dumahi ma
 lawa hi tutulagonihi yaka hai apapoe mihahi hi tutuhagahi. ³ Inapa
 tauta luyagohana baneina ta wialoni ma ega ta genogeno yaka apo
 libahibahi ta tuhagaya, ega emoemotata ta lowo haleya. Luyagohana
 bahana ata Guyau Yesu Keliso i bahena tahaeya po a baha tu nonolina
 tauhi hi limoineya. ⁴ Ma Yaubada bahabi gasi i laimoinehi wekiwekilala
 po bagibagi wainugogoholahi po manini tapuhi po tapuhi uyahihiiyei.
 Ma Alugo Woiyawa ani'mbenena i gutagutaya tauhi uyahihii Yaubada a
 nugotuhugei.

Tu wiluyagohanita a wiyuwa

⁵ A ibaabani uyahimi dobu wouna apo ta tutuhagaya binei naka
 Yaubada tu winoyanoya mi yadena apegia hai taniwaga ina welehi
 dobuna uyahina. ⁶ Tamogi lawa gehouna apo ina weleya, babana Buka
 uyahina i baheya i pa,
 ‘Yaubada ee, awai binei lawana e nuponugotuhuya?
 Ma lawana moinana iyai po e gagalena iteteya?’

⁷ Houga kuku hotana u houna hopuneya, tu winoyanoya u gaboulihi
ma u mulina wiwasawasa wotalagaena uyahinei u wotepani.

⁸ Ma ginouli atapuhi u loguna u hounihi po i taniwagehi.'

Yaka a taniwagahi u hinehi apega awai gehouna ina memae. Ma lawana yohola ega ginouli atapuhi uyahihia ita taniwaga. ⁹ Ma Yesu amaka ta galeya tauna i mehopu houga kuku hotana tu winoyanoya u gaboulihi, ma u mulina a wiwasawasa wotalagaena anai wiyateyatena i tutuhagaya a wiyuwa ma a hilage uyahihiyei. Naka Yaubada a lunugotootogo uyahita, matababana Yesu hilage wiyuwana i wialoni ataputa ubeita.

¹⁰ Yaubada ginouli magomagouhi i iwawalihi tauna tunawana binei he memae, uyahinei nugenugona natunatuna ataputa ina weluwinita tauna a dobu waiwasawasana uyahina, po i linanaya, Yaubada wiyuwa i hiwoga haleya ata Tu wiluyagohana uyahina, ma naka wiyuwana uyahinei nugokadidili i tuhagaya. ¹¹ Yesu tauna woiyawa yaka a wiwoiyawei i wiwoiyaweta uyahinei tauna ma tauta guguni emosi yaka Yesu ega ita wihinimaya ubeita ma i kawaiwalewalehineta. ¹² Matababana a baha Amana uyahina i pa,

‘Gowam apo walewalehiu a paliwelehi,
po bolu matahi a wotalagiyem.’

¹³ Ma i baha meme i pa,

‘Yaubada uyahina u witumagana a houni.’

Ma i baha meme i pa,

‘Yaubada logaloga i weleweleu mitehi to memae.’

¹⁴ Tauta logaloga uyogo ma tala uyahihiyei ta lilawata, ma Yesu gasi i lilawa hotaya po lawa hinita i waya ma i hilahilage. A hilagena uyahinei Tomodulele i wiyyagaya, yaka hilage taniwagana amaka i tubabaya. ¹⁵ Ma hilage matoutana po panipanina uyahinei ata houga atapuhi uyahihiyei i luyawahita. ¹⁶ A wihaguhagu ega tu winoyanoya mi yadena ubeihi ma tauta Abelaham googana ubeita. ¹⁷ Yesu i wilawa hota tauta walewalehina ubeita ipa tauna tu witalaguyaba banei dumana anai lunugotootogona ina galena itetena imahiyeta, ma Yaubada a bagibagi uyahina i italaguyaba ipa ata apapoe ina boho halehi. ¹⁸ Yaka apo tauta Tomodulele ina laudadanita, ma Yesu ani ludadanahi amaka i wialonihi uyahinei emoemotana ina haguta.

Yesu Mose i gelagoni

3 ¹ Walewalehiu wiwoiyawami, taumi po tau Yaubada e ototugeta yada binei. Yesu ona inugohiyahiyaweya, po ona kawamoineya babana tauna ata witumagana tu wituwetuwegena po gasi ata tu witalaguyaba banei dumana, ² po a bagibagi Yaubada i weleweleya binei i ileta, naka pitenana gasi odubona Mose Yaubada a numa uyahina i ileta. ³ Ma Yesu wotalagae baneina i tuhagaya, ma Mose wotalagaena i habulu.

Galenahi mei numa dewadewana babana numana apega hina huneya, ma tu wogona apo hina huneya, ma Yesu tauna tu wogo. ⁴Tu lunuma emosi po emosi he memae, ma Yaubada tauna ginouli atapuhi tu wiwawalihi. ⁵Mose Yaubada a numa i iletaya ipa apo Yaubada a baha ina paligeleteya po amaka i bahena geletehi po tauna mei tu bagibagi. ⁶Ma Keliso Yaubada a u numa i iletaya ega mei tauna tu bagibagi ma tauna Yaubada Natu dumana po a numa tu galena itetena. Tauta Yaubada a numa hota ma ipa tana inugonugotuhu lagona anai nugokadidilita po anai kaohata.

Yaubada a bolu tauta apo yohola ta wiyaghina

⁷Uyahinei Alugo Woiyawa i paliweleta Yaubada i ibaabani i pa,
‘Amalai ipa ponau ona nonoli,

⁸ ega ipa ona nuginugokapala po mei googami odubona hoi balabala
yabayababa

hi laudadaniu ma u lugagayo hi ihinigigiyeji.

⁹ Babana bolima magouhi 40 u hinehi
u bagibagi waipoyahi atapuhi a iatatiyeji
ma googami hi wobahabaha po gasi hi laudadaniu.

¹⁰ Ubeihi ma a lukamna apapoe, po ega yaka a pa,
“Amaka ma tauhi hai nuginuhugei hina ineneyabayababa,
babana u tahaya ega hita hanapugehi”.

¹¹ Ega yaka a luuyogigiyeji po a paligubahi a pa,
“Apega tau u ani wiyaghina uyahina ona lui mai”.

¹² Walewalehiu, omi winugonugotuhu ona galena itetehi meka po apo apapoe ina weluwinimi ma witumagana tahayana ona nehaleya po ona welupowa ma Yaubada waiyautuna ona meliya haley. ¹³ Yaka geka ‘Amalai’ ona ikadidila memi iyeta emosi po emosi uyahihi, meka po apo dewa apapoena uyahina ona welupowa ma ona nuginugokapala. ¹⁴Tauta lolowa ata witumagana Keliso uyahina ta houni, ma apo ata witumagana ta womomohi yaka houga anani kokoe uyahina, Keliso mitehi ta kaoha gogona. ¹⁵Naka pite Yaubada a baha i pa,

‘Amalai ipa ponau ona nonoli,
ega ona nuginugokapala
po mei googami u lugagayo hi ihinigigiyeji.’

¹⁶Iyawoi Yaubada a baha hi nonoli ma he ihinigigiyeja? Naka tauhi mei Mose Isipitagei i tahaehi ma hi gelegeletai, bo? ¹⁷Ma tauhi bolima magouhi 40 u hinehi hai dewa apapoehi bihiyei ma Yaubada i luuyogigiyeji po hi hilage hoi balabala yabayababa hai apapoe ubeihi. ¹⁸Tauhi hai wiponahahalena binei i paligubahi i pa, ‘Apega tau u ani wiyaghina uyahina ona lui mai’. ¹⁹Uyahinei ta galena tuhagaya tauhi ega hita luilui, babana ega hita witumaganeya.

4 ¹A baha piko ubeita yohola e memae, naka i pa, ‘Tauna anani wiyaghina uyahina apo ta lui nae’. Yaka ipa ta matouta duma

meka po apo gehouta ta peu ma apegta tuhagaya. ²Babana tuwega dewadewana i weleweleta tauhi odubona i welehi ma tuwegana ega ita haguhi babana hi nonoli ma ega hita witumaganeya. ³Ma tauta tu witumagana wiyaghina amaka ta tuhagaya, ma tauhi odubohi ega hita tuhagaya mei Yaubada i pa,

‘A luuyogigiyehi po a paligubahi a pa,

“Apega tau u ani wiyaghina uyahina ona lui mai”.

Yaubada a wiyaghina e memae, babana hipuli atapuna i wiwawali po i kokoe ma i wiyaghina. ⁴Ma iyeta i iyaghineya binei Buka amaka i baheya i pa,

‘Yaubada iyeta wisebenina uyahina
a bagibagi atapuna uyahinei i wiyaghina.’

⁵Uyahinei geka bahana binei ma tana inugonugotuhu, ‘Apega tau u ani wiyaghina uyahina ona lui mai’.

⁶Geka hougana Ani wiyaghina e memae ma ega hita maga ma hi tuhagaya. Odubona tauhi Mose a houga uyahina tuwega hi nonoli ma ega hita wiponawogogeya yaka ega hita tuhagaya. ⁷Mose i hilage, ma u mulina Yaubada gaogao wouna i houni po lawa uyahina wiyaghina hina tuhagaya, uyahinei ma Yaubada nugohanahananpu Dawita i weleya po Dawita Yaubada a baha i bahebaheya i pa,

‘Amalai ipa ponau ona nonoli,
ega ipa ona nuginugokapala.’

⁸Ma Yaubada wiyaghina i bahebaheya Yosuwa a bolu mitehi ega hita tuhagaya, uyahinei Yaubada i inugotuhu nonogogeya ipa apo yohola wiyaghina ta tuhagaya, yaka ‘Amalai’ binei i ibaabani. ⁹Uyahinei tauta Yaubada a lawa ata wiyaghina e memae, ma wiyaghinana dalabu wiyaghinana naka pitenana. ¹⁰Apo inapa Yaubada a wiyaghina ta tuhagaya naka tauta ata bagibagi uyahinei ta iyaghina naka pitenana gasi Yaubada lolowa a bagibagi uyahinei i wiyaghina. ¹¹Uyahinei ta wileta kadidili po wiyaghina ta tuhagaya ma ega iyai gehouna ina iponahahalena meka po apo ina peu po mei odubona tauhi hi pipeu pite.

¹²Yaubada a baha lauyagohana i kadidili duma po mei kwasikwasi menana luwaga a kam apo nuginugota ina tupanagili po u hineta nugotuhu po dewa laugowagowadahi he memae ina tonahi.

¹³Matababana Yaubada u matana ginouli atapuhi i iwawalihi, ega awai gehouna ita megowada, atapuhi hi lugelegeletehi. Tauna uyahina apo ata bagibagi atapuhi ta wibenabenama.

Yesu ata tu witalaguyaba baneina

¹⁴Ata tu witalaguyaba baneina e memae, Yesu Yaubada Natuna, amaka i gae hoi yada yaka tauna uyahina ata witumagana ta woomomota kadidiliyeyea.

¹⁵Tu witalaguyaba gehouhi ega hita lunugotootogogeta ata tapiya ubeihi, ma Yesu ata witai i hanapugehi yaka i lunugotootogogeta, babana lolowa hoi hipuli Tomodulele a ludadana atapuhi i tuhagahi, mei tauta gasi amaka ta tutuhagahi, ma Yesu ega kikina awai gehouna ita powaya. ¹⁶Uyahinei ta nugomotu ma ta lui nae ata wasawasa uyahina po ta laupali Tu lunugotootogogeta uyahina yaka apo ata witai uyahihiyei ina lunugotootogogeta ma ina haguta.

5 ¹Tu witalaguyaba balubaluhi Yaubada i winaganihi lawa u hayahi ma i hounihi po tauna u matana hi italaguyaba lawa hai apapoe ubeihi. ²I linanaya tu witalaguyabahи hina nugodewa tu winugoneina po tu welupowa uyahihи, babana tu witalaguyabahи tauhi lawa po anai tapiyahi. ³Uyahinei hi italaguyaba Yaubada uyahina tauhi hai apapoe ubeihi po gasi lawa magomagouhi hai apapoe ubeihi.

⁴Ega emoemotana po iyai tauna a winugonugotuhugei ina witalaguyaba Yaubada tauna a otugei, mei odubona Alona Yaubada i otugeya. ⁵Naka pitenana Keliso ega tauna ita wohepa meya po ata tu witalaguyaba waiwasawasana ma Yaubada i winagani po i paliweleya i pa,

‘Tam natuwe.

Amalai a kawainatunem.’

⁶Ma Yaubada a baha wiluwagana i pa,

‘Tam om witalaguyaba memewahagana
mei lolowa Mekisadeki.’

⁷Hougana Yesu hoi hipuli i wilawa hota po i memae anai touna po anai diligwegwena i laupali Amana uyahina, babana tauna emoemotana po ina haloya hilage uyahinei. Ma Amanana a lupali i nonoli a wiyyateyate imahi binei. ⁸Hawena tauna Yaubada Natuna, ma tamogi wiyyuwa i wialoni ma i'mtaibagibagi po i wiponawogo imahi, ⁹po a dumalugei ipa ta wiponawogogeya luyagohana memewahagana uyahinei ta tuhagaya, ¹⁰babana Yaubada i houna kahaya po i witalaguyaba wahaga mei lolowa Mekisadeki.

Yaubada ega tana ihinigigiyeya

¹¹Geka ginoulihi ubeihi naka baha hi maga duma he memae ma nuponugou ipa uyahimi a bahehi ma ega emoemotana babana o winugoneina. ¹²Geka hougana ega emoemotami po lawa gehouhi ona wiatatiyehi, matababana Yaubada tuwegana a baha dumana ega ota hanapugenam imahiyeya, uyahinei tauyai yohola to iatatiyemi. Taumi gugu tunawana i linanami ma yaniyani kapakpalana ega emoemotami. ¹³Uyahinei taumi mei logaloga. Yaubada a mae dumadumaluna ega u nuponugomi ita lugigila imahiyeya yaka wiatatiyana hegoyahi uyahihiyeti to iani tahaemi. ¹⁴Ma iyawoi hi inugomagula naka tauhi yaniyani kapakpalana tu anina, babana nuponugohi amaka hi lugigilihi po emoemotahi hina wikaha awai dewadewana ma awai apapoena.

6 ¹Wiatatiyana tahatahayana Keliso binei amaka o nonolihi po o hanapugehi yaka ta wohouna. Ta wohouna ma nugotuhu wouna Keliso binei tana inugonugotuhu po ta winugomagula. Wiatatiyanahi amaka o nonolihi po o hanapugehi, ma ega ipa ta lailugo mehi. Geka ginoulihi naka ata dewa apapoehi ata ani hilage ta wihinigigiyehi ma Yaubada uyahina ta witumagana, ²bapatiso ma wotepana wiatatiyanahi ma tu hilahilage hai towolo meme, ma apapoe wimihana wiwuwa ega sigana. Geka wiatatiyanahi amaka o hanapugehi. ³Yaka nugotuhu wouhi luwitanahi a iatatiyemi naka Yaubada u gaogao i weleu.

⁴Babana iyawoi lolowa Yaubada binei nuponugohi i lugii gili po ani'mbenena yadei hi waya ma Alugo Woiyawa hi waya, ⁵ma Yaubada a baha mayana hi waya po a kandidili houga e nenei binei mayana hi waya, ⁶apo hina wihinigigiyea ega emoemotana po hina nuponugohi meme, babana tauhi hai dewagei Yaubada Natuna he itakena meya ma gowana he lauguyoguyougeya lawa u matahi.

⁷Tano ta nugotuhuya. Inapa gadiwewe ma kabudala apo hipuli ina laiwouya, ma yaniyani hina gwauyala po hina ludede imahi, po gasi tanona taniwagana anai kaohana, babana hipulina Yaubada i kawaidewedeweya. ⁸Ma inapa hipulina uyahina hiyamoni po donadona hina lahahi, yaka nupote apo hipulina ina paligubaya po omapu ina linanaya.

⁹U lawa, u bahahi geka a ipaliwelena hota ma bimiyei a inugonugotuhu ipa ega ona ihanigigiyea ma omi luyagohana anona apo ina lugeleteya.

¹⁰Yaubada a taniwaga uyahimi i dumalu uyahinei omi wihaguhagu po omi lunugoototogo Yaubada a lawa uyahihhi babana tauna o lauhogaleya houga hi kokoe po houga geka uyahihhi apegia ina winugoguluwihi.

¹¹Uyahinei a lauhogaleya ipa emosi po emosi ona wileta po ona ihaguhagu yaka omi witumagana anona atapuna houga he nenei uyahihhi ona tuhagahi. ¹²Ega ona lauupudoodola ma tauyai ona witutupoganeiyai, babana anai omtaibagibagiyai to itumagana ipa Yaubada ginouli i palipaliwitumaganehi ta winihi.

Yaubada a baha i dumalu

¹³Yaubada odubona tunawana gowanei i baha gwala Abelaham uyahina, matababana ega iyai gehouna gowana ita lata lagona po uyahinei ita bahabaha gwala. ¹⁴Ma a baha gwalana gegeka, ‘Apo a kawakawaidewedewem a siga natunatum hina maga’. ¹⁵Abelaham i'mtaibagibagi yaka bahapikona anona i tuhagaya.

¹⁶Inapa tauta lawa gegedumana gowanei ta bahabaha gwala ipa lawa hina kawamoineta. ¹⁷Yaubada a lauhogala ipa a baha tauta ina wiatatiyeta po awai i bahabaha pikogeya uyahita apo yohola ta tuhagaya, po apegia nuponugona ina buimehi, uyahinei tauna gowanei i baha gwala.

¹⁸ Uyahinei ginouli kadikadidilihi luwaga hi mewahaga naka Yaubada a bahapiko ma a bahagwala, uyahinei apo ta hanapugeya Yaubada ega houga gehouna ita koyama. Ega yaka tauta Yaubada uyahina amaka ta lowo nae po i wiluyagohanita, yaka ta nugokadidili ma a bahapikona uyahita ta nugotuhu lagoneya. ¹⁹ Ata winugonugotuhu lagona mei yogona kadikadidilina alugota binei, po uyahinei apo libulibu ta luloloya ma ta lui Yaubada u matana. ²⁰ Noka hotanana Yesu amaka ubeita i lui tahaya, po tauna ata tu witalaguyaba baneina po memewahagana tauta ubeita naka pitenana mei lolowa Mekisadeki.

Mekisadeki tu witalaguyaba

7 ¹ Mekisadeki mi Salem hai Wasawasa ma Yaubada Gegewahagana a tu witalaguyaba. Hougana Abelaham i igawiya nae po tanitaniwaga hai bolu atapuhi i uni pahihi ma naka hougana Abelaham i gunagunawileya po Mekisadeki mitehi hi witutuhaga. Ma Mekisadekina Abelaham i lunugodewedeweya. ² Ega yaka Abelaham a gawiya gapolana tupona Mekisadeki i weleya.^a (Mekisadeki gowana a bui, Wasawasa Dumadumaluna. Ma a dobu gowana Salem a bui, dumola, yaka tauna gasi, Dumola Wasawasana.) ³ Mekisadeki ega amana po ega hinana, ega meka a guguni gehouna mei gasi ega a houga guni po ega a houga hilage po galenana mei Yaubada Natuna i witalaguyaba wahaga Yaubada uyahina.

⁴ Bahu dumana Mekisadeki bada baneina gehouna yaka Abelaham i gelagoni, babana Abelaham a gawiya gapolana tupona Mekisadeki i weleya. ⁵ Mi Isalaela atapuhi naka Abelaham googana ma hai tu witalaguyaba naka Libai gugunina uyahinei po mi Isalaela hai ombenena hi welewelehi, babana Libai gugunina hai taniwaga i memae ombenena tamana mi Isalaela uyahihiyei. ⁶ Ma Mekisadeki tauna ega Libai gugunina ma tamogi a lunugodewadewa binei Abelaham a gapola tupona i waya. Naka hougana Mekisadeki a kawaidegewadewa Abelaham i waya. Lolowa Yaubada a paliwitumagana Abelaham i tuhagaya ⁷ tamogi Mekisadeki Abelaham i gelagoni, babana tauhi iyawoi gowahi baneihi he launugodewadewa lawa gowahi hopuhopuhi uyahih. ⁸ Tu witalaguyaba ombenena hi tamitamihi, ma yohola apo hina hilage, ma Mekisadeki Abelaham a ombenena i wiwaya tauna memewahagana. ⁹ Ma Libai gasi, tauna lawa hai ombenena tu winina, Mekisadeki ani'mbenena i weleya. ¹⁰ Babana Libai Abelaham gogana ma hougana Abelaham ombenena Mekisadeki i weleweleya tauna Abelaham u koibana i memae.

¹¹ Libai googana tauhi hai bagibagi Yaubada a lugagayo tauhi mi Isalaela he iatatiyehi. Ma lugagayona ega emoemotana ina widumaluhi,

a 7.2 Abelaham a gota magouna 10 ma emosi uyahinei i'mbenena.

uyahinei hai luhogala ipa tu witalaguyaba wouna gehouna po ina lidumaluhi. Po tauna mei Mekisadeki ma ega ipa mei Libai gugunina. ¹²Inapa tu witalaguyaba ta buinihi yaka apo gasi lugagayo ta buinihi. ¹³Ginouli geka ata Guyau Keliso binei hi ibaabaniyeya naka tauna ata tu witalaguyaba wouna. Tauna ega Libai a gugunigei ita nei ma Yuda a gugunigei i nei. ¹⁴Ta hanapugeya ega iyai gehouna Yuda a gugunigei hoi ani witalaguyaba hita wobagibagi. Ma tauhi ega Mose a lugagayo uyahinei palihalena hita tuhagaya po ipa hina italaguyaba.

¹⁵Uyahinei ta gagalena tuhagaya ata tu witalaguyaba wouna i gelegeletai tauna mei Mekisadeki. ¹⁶Ega Mose a lugagayogeit a witalaguyaba, babana tauna ega Libai a gugunigei ita nei, ma tamogi yautu meme tuwetuweneina a wipoyagei i nei. ¹⁷Tauna binei ma Buka i bahebaheye i pa,

‘Tam una witalaguyaba wahaga,
po mei lolowa Mekisadeki.’

¹⁸Mose a lugagayo ta wihinigigiyea babana i tapiya po ega emoemotana ¹⁹ina lidumaluta. Ma witumagana wouna po dewadewana i gelegeleta, ta witumaganeya po Yaubada u matana ta liya nae.

²⁰Ma Yaubada lolowa Keliso a witalaguyaba binei i baha gwala. Ma tu witalaguyaba gehouhi Yaubada a bahagwala ega hita tuhagaya. ²¹Ma Yesu tunawana binei Yaubada a Buka i baha i pa,

‘Guyau amaka i baha gwala
apega nugonugona ina buiya naka:
“Apo una witalaguyaba wahaga”.

²²Geka bahagwalana binei Yesu a wiwogatala wouna ta hanapugena imahiyeya, babana wiwogatala odubona i haki haleya.

²³Odubona tu witalaguyaba tahatahayahi hapa po hapa hai bolu uyahihi hi memae po hi hilahilage, ma wouhi iyawehi hi pelipelihi. ²⁴Ma Yesu tauna i witalaguyaba wahaga uyahinei ega iyawena pelina. ²⁵Yesu tauna emoemotana apo houga atapuna ina lauyawahita, apo inapa Yesu a tahayagei ta liyaliya nae Yaubada u matana, babana tauna memewahagana po houga magomagouna ubeita e laupali Yaubada uyahina.

²⁶Yesu i linana dumaya yaka tauta ubeita ata tu witalaguyaba baneina, babana tauna woiyawa po yeuyeu po a dewa hi dewadewa duma, po ega mei tauta tu apapoe, uyahinei Yaubada Yesu i wohepaya po yada tu miyenahi i lagonihi. ²⁷Ma tu witalaguyaba hai tanitaniwaga iyeta emosi po emosi hi italaguyaba Yaubada uyahina tauhi hai apapoe ubeihi, ma apoma lawa gehouhi ubeihi. Ma Yesu mala emosi hota hinina i palihaleya po i witalaguyabena meya Yaubada uyahina tauta ubeita. ²⁸Yaka hapa tahatahayahi uyahinei Mose a lugagayogeit a lawa anai apapoenihi ma hi witutalaguyaba baneihi, ma muliei Yaubada a bahagwala uyahinei tauna Natuna i itowoli ega a apapoe awai.

Wiwogatala wouna amaka i geleta

8 ¹U baha anona gegeka, ata tu witalaguyaba baneina e memae geka hougana Yaubada waiwasawasana anani mae gegena u awala hinebawana e tugutugula. ²Ma tauna tu witalaguyaba numa waiwoyawa dumana uyahina. Numana lawa ega hita wogoya ma Guyau tauna i wogoya.

³Hoi hipuli tu witalaguyaba atapuhi hai bagibagi ani'mbenena apo talaguyabana Yaubada hina weleya, yaka ata tu witalaguyaba wouna tauna gasi apo ani'mbenena Yaubada ina weleya. ⁴Ma tauna itapa hoi hipuli ita memae apegia ita witutalaguyaba, matababana tu witalaguyaba hi maga duma ma he memae po houga magomagouna he italaguyaba, mei Mose a lugagayo i bahebaheya pite. ⁵Ma hai bagibagi numa dalabu u hinena. Ma hoi hipuli numa dalabuna naka tautau hota ma numa dalabu dumana hoi yada e memae. Babana Mose numa dalabu tahatahayana i wogowogoya naka waimulina ma Yaubada Mose i paliweleya i pa, ‘Mose, una nugotuhuya numa galenana atapuna u oya a iatatiyem, atapuna una witutupoganeyea po u numa dalabu una wogoya’. ⁶Geka hougana Keliso a bagibagi hoi yada tu witalaguyaba hai bagibagi i gelagonihi, mei Yaubada a wogatala wouna tauta lawa mitehi, wogatala odubona i haki lagoni. Babana paliwitumagana wouna paliwitumagana odubona i haki lagoni.

⁷Itapa wogatala odubona lawa atapuhi ita haguhaguhi, apegia tata geno wogatala wouna uyahina. ⁸Odubona Yaubada i hanapugeya mi Isalaela hai dewa ega hita dewadewa uyahinei ubeihi i pa,

‘Iyeta he nenei uyahihii wogatala wouna apo a houni
mi Isalaela po mi Yudeya ubeihi.

⁹Wogatala a huhouni ega mei wogatala odubona googami a welehi
po Isipitagei a tahaehi ma hi hopu
po hi nenaehi dobu dumana uyahina.

Ma u wiwogatala a huhouni uyahina ega hita meidaodao,
yaka ega ata genogehi.’

¹⁰Guyau i baha i pa,

‘Apo yohola u wiwogatala wouna mi Isalaela a welehi.
Ma apo u nugenugohi u lugagayo a gilumi
po hina hanapugeu tau hai Yaubada
ma tauhi u lawa.

¹¹Po apegia hai lawa po walewalehihi hina iatatiyehi
po hina pa, “Yaubada ona hanapugeya”,
matababana atapuhi apo hina hanapugeu,
tauhi gowahi baneihii po gasi lawa yababayaba.

¹²Ma hai welupowa binei a paligiglihi

po hai apapoe a winugoguluwihi.'

¹³Yaubada wiwogatala wouna binei i ibaabani babana wogatala odubona i tapiro po kikina ma ina yababa.

Numa dalabu binei

9 ¹Wiwogatala odubona u hinena lugagayo hi maga duma hi memae tapalolo binei, ma numa waiwoiyawana hoi hipuli binei. ²Ma numana gamogamo opih uyahihiyei hi dewaya po i kokoe, ma hi babanoya luwageya, po babanoya tahatahayana hi wigowaya hi pa, 'Numahine waiwoiyawana', po noka hosi lampa ani hounahi ma pata emosi, patana uyahina palawa hi huhouni Yaubada u matana. ³Ma babanoya wiluwagana u hine dumana hi libutomgeya po hi pa, 'Numahine waiwoiyawa dumana', ⁴po noka hosi dadi ani'mapu i memae, ma ani'mapuna gole uyahinei hi dewaya, ma lugagayo dedewagana i memae naka gole uyahinei hi humaya, ma dedewagana u hinena gaeba gole i memae, ma gaebana u hinena mana i memae. Ma gasi dedewagana u hinena Alona a digona, lolowa i lahaya po i linapinapi, po Yaubada a lugagayo gaima uyahih i gilugilumihi hi memae. ⁵Naka Yaubada anani mae lawa hai ani lunugotootogo. Ma dedewagana u tepana tu winoyanoya luwaga waiwasawasahi hi dewahi po dedewagana hi iloguloguya. Ma apegia ginouli ubeihi a wibaabani duma.

⁶Geka ginoulihi atapuhi hi dewahi po hi kokoe ma tu witalaguyaba hi lui po numa dalabuna u hinena hai bagibagi hi dewadewahi. ⁷Ma numahine waiwoiyawa dumana tu witalaguyaba baneina tunawana u hinena i lului. Bolima emosi u hinena mala emosi hota i luluiya. Ma a lui hougana tala i waya po i italaguyaba Yaubada uyahina tauna a apapoe binei po lawa magomagouhi hai apapoe ubeihi tamogi ega hita galena tuhagahi. ⁸Geka ani galena uyahinei Alugo Woiyawa i wiatatiyeta ega iyai gehouna emoemotana numahine waiwoyawa dumana ina luiya mehougana numa woiyawa tahatahayana i towotowolo pite. ⁹Naka wekiwekilala geka hougana binei po uyahinei ta galena tuhagaya ani'mbenenahi po talaguyabahi uyahihiyei apegia nugoyeuye ta tuhagaya. ¹⁰Babana ginoulihi lugagayohi aniani po umauma po yeueye binei, naka wekiwekilala hota po apo hina kokoe hougana Yaubada anohi ina wogeletehi.

¹¹Keliso tauna Tu witalaguyaba baneina uyahinei mae dewadewa dumana i weleta apoma numa dalabu dumana i luiya, ma numana gasi numa waiwoyawa dumana ega hoi hipuli lawa hita dewaya. ¹²Numahinenwa waiwoiyawa dumana uyahina i lului mala emosi hota naka anai witalaguyabana. Ma tala ega gamogamo talahi bo goti bo bulumakau habuluhi talahi, ma tauna tala galinei yaka nugoyeuye memewahagana ta tuhagaya tauna uyahinei. ¹³Inapa ginouli gobugobuna

ta wodadani po hinita ta wigobuya, ma goti talana bo bulumakau talana uyahinei ta luliliyena meta bo bulumakau wawinena ta apuya po uyahinei ta witalaguyaba Yaubada uyahina naka hinita liyeuyeuna binei.¹⁴ Ma Keliso talana i yeuyeu lagona, po nugonugota gobuhi i liyeuyeuhu po ipa Yaubada Lauyagohanana a bagibagi ta dewaya. Babana Alugo Memewahagana Keliso i haguya po tauna mei gamogamo galenana wodewadewana, uyahinei tauna i witalaguyabena meya Yaubada uyahina po i hilage tauta ubeita.

¹⁵ Uyahinei Keliso wiwogatala wouna i neneiyai ipa tauta i iototugeta apo ina weluwinita po yautu memewahagana i palipaliwitumaganeya ina weleta. Matababana tauta lugagayo tahatahayana ta tulagoni po ipa ta hilage, ma Keliso ubeita i hilahilage ipa ina wimiheta.

¹⁶ O hanapugeya odubona iyai woga i talatahaeya ipa apo ina hilahilage binei naka a gapola atapuhi hina gutahi. Yaka a hilage u mulina a guguni hi wootagoya. ¹⁷ Ma itapa yohola a yautuna apega wogatala hita wotagoya. Ma inapa ina hilage apo wogatala ina kadidili po hina wotagoya. ¹⁸ Naka pitenana wogatala tahatahayana Mose uyahinei, gamogamo hi laihilagenihi, ma talahi uyahihiyei hai wogatala hi laidumaluya. ¹⁹ Babana lugagayo atapuhi amaka Mose i bahehi lawa uyahihii, ega yaka bulumakau muhomuhohi talahi, goila mitehi hi wilawilaya i waya, ma sipi apalana kayakayana i waya, po hiyamoni gowana hisopa belanei i lauliligeya ma goila ma tala hinenamehi hi geletai po lawa atapuhi ma lugagayo bukana i lautepohi. ²⁰ Ma Mose i baha i pa, ‘Yaubada a wiwogatala bimiyei i huhounihi a laiwawali geka talana, yaka ona iponawogogeya’. ²¹ Mei gasi numa dalabu anai gapolana tala uyahinei i lautepohi. ²² Mose a lugagayo i huhouni, ipa tala uyahinei apo ginouli magomagouhi hina yeuyeu. Ma dewa apapoena ani liyeuyeuna tala uyahinei, ma apo tala ega ina kololo tahaya, ega meka gasi tahaya gehouna ita memae paligila binei.

Keliso a hilage binei

²³ Numa dalabu gopolahi hoi yada he memae ma wekiwekilalahi hoi hipuli Mose i dewahi po gamogamo talahi i italaguyabehi Yaubada uyahina po i laiyeuyeuhu. Ma ginouli yadei i lainanahi ani witalaguyaba dewadewa dumana. ²⁴ Matababana Keliso ega ita lui numa woiyawa wogowogona uyahina, naka numana wekiwekilala hota, ma tamogi i lui hoi yada po Yaubada u matana e memae ma e ihaguhagu uyahita. ²⁵ Keliso apega houga magomagouna ina italaguyabena meya Yaubada uyahina, po ega mei tu witalaguyaba hai taniwaga baneina bolima emosi po emosi numahine waiwoiyawa dumana u hinena i luilui ma tala i italaguyabeya, naka talana ega tauna talana dumana. ²⁶ Itapa Keliso a bagibagi mei tauhi tu witalaguyaba hai tanitaniwaga, apo ita

hilahilage gawagawata hipuli i wawali uyahinei ma i nei po amalai. Ma tamogi mala emosi hota houga anani kokoe uyahina lawa ataputa ubeita i witalaguyabena meya ipa dewa apapoehi ina houna liyehi. ²⁷Tauta lawa ata taniwaga e memae ipa mala emosi hota apo ta hilage apoma libahibahi ta wialoni. ²⁸Mei gasi Keliso mala emosi hota i witalaguyabena meya po i hilage ataputa ita dewa apapoehi i boho halehi. Apo ina laugeletena meya ega ipa ina hilage meme apapoe ubeihi ma tamogi ta iotonaneya ipa ina luyawahita.

10 ¹Yohola apo ani kaoha dumana ina geletai uyahita ma Mose a lugagayo naka tautau hota ma ega ani kaoha dumana. Mose a lugagayo ipa bolima po bolima gamogamo hina unih po Yaubada uyahina hina italaguyaba ma bagibagihu naka ega emoemotana po ina lidumaluta. ²Itapa bagibagina hi dewadewaya ita laiyeyutea emoemotana apo mala emosi hota hita dewaya po kamnata hita wodewadewa. Uyahinei bolima emosi po emosi ega hita dewadewa gawagawahi. ³Babana bolima emosi po emosi witalaguyabana hai apapoe i laugeleteya po hai kamna ega hita wodewadewa. ⁴Yaka bulumakau ma goti talahi ega emoemotana po ita apapoe hina liyeuyeuh.

⁵Uyahinei Keliso i nenei hoi hipuli hougana, ma Yaubada uyahina i baha i pa,

‘Ani’mbenena he italaguyabehi ega uta luhogalehi
yaka hini u weleweleu om bagibagi binei.

⁶ Gamogamo apapuna lawa he italaguyabehi hai apapoe ubeihi ega ita laikaoham.

⁷ Yaka a bahabaha uyahim a pa,
“A palihalena meu tam Yaubada uyahim,
po om nugotuhu ipa a dewaya
po mei lolowa Buka uyahina hi gilugilumi pite”.

⁸ A bahana ona hanapugena dumaya, ‘Ani’mbenena he italaguyabehi ega uta luhogalehi ma gamogamo apapuna lawa he italaguyabehi hai apapoe ubeihi ega ita laikaoham’. (Geka bagibagi naka Mose a lugagayo hi wootagohi.) ⁹Ega yaka i bahena meya i pa, ‘A palihalena meu uyahim po om nugotuhu ipa a dewaya’. Yaka Yaubada naka lugagayo tahatahayana ipa ina wihaleya ma wouna ina houni. ¹⁰Ma Yaubada a nugotuhu ipa Yesu Keliso hinina ina witalaguyabeya po ina hilage mala emosi hota po uyahinei wiwoiyawa ta tuhagaya.

¹¹Tu witalaguyaba magomagouhi numa dalabu uyahina he towotowolo iyeta emosi po emosi hai witalaguyaba Yaubada he weleweleya, ma tamogi ega emoemotana po talaguyabahi dewa apapoehi hina wihalehi.

¹²Ma Keliso mala emosi hota i witalaguyaba dewa apapoena binei ma a talaguyabana houga atapuna emoemotana apo ina wialoni, po a witalaguyabana u mulina Yaubada u awala hinebawana i tugula. ¹³Ma e

iotonana houga awai apo a gawiya Yaubada ina houna hopunehi aena u gaboulina.¹⁴ Yaka a witalaguyaba mala emosi hota ma emoemotana apo houga atapuhi uyahihia ina iwoiyaweta.

¹⁵ Alugo Woiyawa e ibaabani uyahita. Guyau a baha i palipaliweleta Buka u hinena i pa,

¹⁶ ‘Apo yohola u wiwogatala wouna mi Isalaela a welehi,
ma apo u nugenugohi u lugagayo a gilumi.’

¹⁷ Ma i baha meme i pa,

‘Hai apapoe po hai powa apo a winugoguluwihi.’

¹⁸ Uyahinei apega tana italaguyaba ata dewa apapoehi ubeihi, babana Yaubada amaka i paligigilita.

Tauta ta hagu meta

¹⁹ Walewalehiu, Yesu talana ubeita i kololo uyahinei apo ta nugokadidili ma ta lui gae Yaubada a numahine waiwoiyawa dumana u hinena.

²⁰ Geka tahaya wouna yaututa binei. Lolowa numahine waiwoiyawa dumana matetana hi libulibutomgeya, tamogi Yesu amaka i hoe haleya tauna hinina a hilage uyahinei, yaka apo ta lui Yaubada uyahina.

²¹ Ma ata Tu witalaguyaba Gegedumana Yaubada a numa e gagalena iteteya. ²² Uyahinei ta liyaliya nae Yaubada uyahina anai dumaluta po anai nugokadidilita po anai witumaganata. Apo hinita ta liyeuyeuhu goila dewadewana uyahinei po nugenugota hina yeueu yaka. Babana Yesu amaka i hiwoga deodeota po ata nugotuhu apapoehi i liyeuyeuhu.

²³ Ma Yesu ta womomohi po ta bahena geleteya lawa uyahihia yaka apo ta towolo kadicili ata witumaganeta uyahina. Babana tauna i paliwitumaganeta yaka apo ina limoineya. ²⁴ I linana dumata ipa tauta ta haguhagu meta po ta lauhogalena meta po bagibagi dewadewahi apo ta dewahi. ²⁵ Ata lawa gehouhi tapalolo omboinana hi winugoguluwi ma tauta ega ipa ta dewaya po mei hai dewa. Ma houga atapuna tana ikadicili meta po houganata hanapugeya Yesu a gunawilana e tutuliyaliyanita yaka ta haguhagu meta.

²⁶ Inapa wiatatiyana dumana ta hanapugeya ma apoma ta palipalihaleta dewa apapoena uyahina naka ega witalaguyaba gehouna ita memae ata dewa apapoena binei. ²⁷ Ma tamogi anai matoutata naka apo libahibahi ta wialoni po mayau ebebalana apo ina apu pahita naka Yaubada i dewaya a gawiya ubeihi. ²⁸ Odubona apo lawa awai Mose a lugagayo ina tulagonihi ma tu limoina luwaga bo tonuga a dewa hina bahena geleteya, apega hina lunugotootogogeya ma ipa hina lihilagena wahagi. ²⁹ Yaka tauta gasi uyahitiyei inapa iyai Yaubada Natuna ina wihinigigiyea po talana ata yeueu binei i wogawogataleya ina kawaigobugobugeya po tu lunugotootogogeta Alugo Woiyawa ina laiuyogigeiya, a meiha wiyuwa baneina apo ina wialoni Yaubada uyahinei. ³⁰ Babana amaka

ta hanapugeya ata taniwaga baneina i paliweleta i pa, ‘Tau u taniwaga uyahinei apo tu apapoe a wimihehi wiyuwa uyahinei’. Ma i baha meme i pa, ‘Tau omi Guyau yaka taumi u lawa apo a luhetalemi’. ³¹Uyahinei Yaubada Memewahagana ta lowolowogeya meka po apo ina taniwageta.

³²Lolowa Yaubada yayatana o tutuhaga wawali uyahimi ona nugotuhuya, naka omi witai u hinehi o towolo kadidili. ³³Naka hougana lawa hi paliwihihimayami po hi wihinigigiyemi po ata lawa gehouhi mitehi wiyuwa hi ialoni taumi o haguhi. ³⁴Ma ata lawa gehouhi hoi numa numapani hi huhounihi ubeihi nugenugomi hi wiyuwa. Ma hougana lawa omi ginouli hi danedanenehi ega ota genogehi ma tamogi o kaokaoha babana o hanapugena dumaya naka omi ginouli dewadewa dumana po memewahagana hoi yada e memae.

³⁵Uyahinei omi witumagana ona womomohihi ma ega ona nugenugotapiya, babana apo yohola omi meiha dewadewa dumana ona tuhagaya. ³⁶Yaka on'omtaibagibagi ma Yaubada a nugotuhu ona dewaya po a paliwitumagana anona ona tuhagaya. ³⁷Babana kikina ma

‘Apo ina nei po ina geleta. Apega ina wihinihinibiga.

³⁸Tauhi iyawoi nawa tu dumalu

hai witumagana uyahinei luyagohana dewadewana apo hina tuhagaya,

ma inapa hina matouta po hina luhagawilehi Yaubada apegia ina likaohahi.’

³⁹Ma tauta ega tata luhagawileta po apapoe tata tuhagaya. Kidahi ma ta witumagana po alugota hina meimahi.

Witumagana binei

11 ¹Ata witumagana uyahinei ta nugenugokadidili ipa ata winugonugotuhu lagonahi, ginouli ega tata gagalehi geka apo ta tuhagahi. ²Googata odubohi hai witumagana uyahinei Yaubada i kawaiwedewehi.

³Tauta ata witumaganagei ta hanapugeya naka Yaubada i baha po ginouli atapuhi hi wawala. A wiwawalana ta gagaleya po witumaganagei ta hanapugeya Yaubada ginoulihi i wiwawalihi ma lolowa ega awai gehouna ita memae.

⁴Abele anai witumaganana ma i italaguyaba Yaubada uyahina po Keini a talaguyaba i haki lagoni. Ma Yaubada i kaoha duma Abele a witalaguyaba binei po i kawaiendumalugeya. Abele amaka i hilage ma tamogi a witumagana binei e iatatiyana uyahita.

⁵Enoka a witumagana binei ega ita hilage ma a yautuna Yaubada i wihaleya po i gae hoi yada, ma a lawa ega hita tuhagaya. Yaubada i bahena tahaeya i pa, ‘Enoka binei a kaoha duma’. ⁶Apo inapa Yaubada uyahina ega tana itumagana apegia ubeita ina kaoha. Inapa nugenugota

ta liya nae Yaubada uyahina yaka ta witumaganena tahayefa po Yaubada tauta ata witumaganagei tu wotagona tauta ina wimiheta.

⁷Nowa a witumagana uyahinei Yaubada a baha i nonoli po ipa apo awai kikina ma ina geleta uyahinei po Yaubada i matouteya yaka wam baneina i ginouli po a manago mitehi i halohi. Nowa uyahina ma lawa atapuhi i wiatatiyehi tauhi tu apapoe, ma tauna a witumaganagei i dumalu Yaubada u matana.

⁸Abelaham a witumagana uyahinei Yaubada a otu i wotagoya po a dobu i nehaleya po i nae u tupo geha ipa a dobu wouna ina biheya. Uyahinei i wotowolo po i nena ega ita hanapugeya meka tuponana uyahina e nena. ⁹Ma a witumaganagei tupo i palipaliwitumaganaya uyahina a manago Isako ma Yakobo mitehi hi mae, amaka mei hewahewa po hai numa gamogamo opahi uyahihiyei hi meme welawelau nae. Yaubada dobuna i palipaliwitumaganaya uyahina ipa apo Abelaham dobu ina mimiyea ina nae po natunatuna hai dobu. ¹⁰Ma Abelaham i nugotuhu wahagi ipa dobu kadikadidilina Yaubada a nugotuhugei i iwawali uyahina apo ina lui ma dobuna apeega ina yababa.

¹¹Abelaham agona gowana Sela, ma Sela amaka i wikaihale ma Abelaham i wibada tamogi ma a witumagana binei hinina i kadikadidili, yaka natuna hi koibeya babana Yaubada a bahapiko i witumaganaya. ¹²Uyahinei Abelaham amaka i wibada po ipa kikina ma ina hilage, tamogi tauna uyahinei bolu banei dumana i geleta po hai maga mei ubona ma niha bubuna naka pitenana.

¹³Geka tu witumaganahi hi hilahilage paliwitumagana anona yohola ega hita galeya. Uheiya hi towolo hai witumagana uyahinei ma hi galena niyefa po binei ma hi imaamala, yaka tauhi tunawahi ma hi kawaihewehewena mehi hipuli geka uyahina po hi pa, ‘Geka hipulina ega ata dobu dumana’. ¹⁴Geka pite lawa hai wibaabani naka he palipaligeletena mehi ipa tauhi hai dobu dumana he bibiheya. ¹⁵Ma tauhi hai dobu amaka hi nehaleya, po ega binei hita inugonugotuhu inapa nuginugohi po hina gunawelena mehi emoemotana tahaya hina beihai po hina geleta meme. ¹⁶Tamogi ega nuginugohi ipa hina gunawilehi babana yada hi luhogaleya dobu dewadewa dumana. Uyahinei Yaubada apegia ina wihinimaehi babana tauhi a lawa po ubeihi hai dobu amaka i wononogogeya.

¹⁷Abelaham a witumagana binei ma ludadana i tuhagaya Yaubada uyahinei po natuna dumana Isako ipa ina witalaguyabeya Yaubada uyahina. ¹⁸Yaubada lolowa Abelaham uyahina i baha piko i pa, ‘Isako uyahinei apo bolu baneina ina geletai’, ma Abelaham natuna i palihaleya po ipa ina hilage. ¹⁹Babana Abelaham amaka i hanapugeya ipa tu hilahilage Yaubada emoemotana apo ina witowolo mehi, ma ani galena hota yaka natuna hilage uyahinei i wimeya.

²⁰Isako a witumagana uyahinei natunatuna Yakobo ma Isowa Yaubada a kawaidewadewa i paliwelehi.

²¹Yakobo kikina ma ipa ina hilage yaka a digona i waya po i towolo ma i wotalagae. Ma a witumagana uyahinei googana naka Yosepa natunatuna hai kawaidewadewa emosi po emosi i baheya.

²²Yosepa a bolima anani kokoe uyahina a witumagana uyahinei mi Isalaela hai hopu Isipita uyahinei i paliwelena tahaehi, ma a kokowaga binei i paliwelehi.

²³Hougana Mose hi guni po amana ma hinana hai witumagana uyahinei hi houna gowadi po wamahiya tonuga u hinehi i memae, babana tewelana galenana i dewadewa duma po Wasawasa Pelo a taniwaga ega hita matutuya.

²⁴Mose i wilawa baanai a witumagana uyahinei ega nugonugona lawa hina pa, ‘Mose Pelo gogana’, babana Pelo natuna wawinena Mosena i wilataya po uyahinei ma i kawainatunyea. ²⁵Uyahinei Mose apapoe ani kaohana i nehaleya po i nae houga kuku hotana ipa Yaubada a lawa mitehi witai hina tutuhagaya. ²⁶Ega ita luhogaleya hipuli wasawasana Isipita u hinena ma Keliso binei wihinimaya i wialoni babana amaka i hanapugeya ipa apo yohola maiha dewadewana ina tuhagaya. ²⁷A witumagana uyahinei Pelo tu wasawasa a uyogigai ega ita matuteya ma Isipita i nehaleya ma i'mtaibagibagi babana Yaubada matanei ega ita galeya ma a witumagana uyahinei i galeya. ²⁸Ma a witumagana uyahinei Welulagona tolehana i dewaya po mi Isalaela tala uyahinei hai numa hi wololohi po ipa tutuwoga tu lihilagenihi ega uyahihia ina lui po ina laihilagenihi.

²⁹Bolu naka hai witumagana uyahinei Boga Kayakayana hi damadamani mei hipuli hayahayanei hina nena ma mi Isipita hi wotagohi po ipa hina witutupoganehi po ega emoemotahi ma atapuhi hi yoli.

³⁰Ma hougana tauhi Yeliko hi wiiwileya iyeta magouna 7 ma hai witumagana uyahinei gali baneina i guli ma hi lui ³¹po lawa atapuna hi uni pahihi hai wiponahahalena binei. Ma tu matamaga gowana Lehaba ega hita uni babana wawinena anai witumaganana, Yosuwa a tu wiluluwona luwaga Lehaba i kaohehi.

³²Ma apo awai a paliwelemi tu witumagana magomagouhi ubeihi? Naka Gidiyon po Balaki po Samsoni po Yepata po Dawita po Samwela po tu bahapiko atapuhi ega emoemotana po ta hiyawa pahihi. ³³Tauhi hi witumagana kadidili yaka hai gawiya uyahina hi kadidili duma, po gasi hai lawa hi taniwagena imahiyeji, ma Yaubada a paliwitumagana hi tuhagahi po layioni hi winugohegoyahi, ³⁴po mayau ebegalihai hi lata duma ma hi bohohi, po gawiya kwasikwasih Matahi hi wolewolehi, po hougana hi tapitapiya hi kadidili meme po hoi witona hi kadidili lagona

duma po tu wigawiyehi magomagouhi hi wiyaga pahihi.³⁵ Wiwine hai witumagana uyahinei hai lawa hilahilagehi hi wiluyagohana mehi. Ma lawa gehouhi wiyuwa banehi hi tuhagahi hai gawiya uyahihiei ma hai witumagana binei ega hita nugobui, babana ipa apo yohola hilage uyahinei hina towolo meme po hai luyagohana hina tuhagahi.³⁶ Gehouhi paliguyaguyau po kodila hi wialonihi ma gehouhi hi panihi po hoi numa panipani hi huhounihi.³⁷ Gehouhi gaimagei hi lahilagenihi ma gehouhi gadouhi hi boliboli halehi ma gehouhi kwasikwasigei hi talatalaunihi. Ma gehouhi tu widayadayabu gamogamo opih uyahihiei hi lauluilui, ma witai u hinehi hi memeyabayababa nae.³⁸ Geka hipulina ega ita linanahi yaka lawa hi apapoenihi, po uyahinei ma hoi balabala yababayababa po oya uyahihii hi neneyabayababa, ma gaima u duyuwahi po hanahanaga uyahihii hi eneno nae.

³⁹ Ma tu witumaganahi hai witumagana amaka ta nonolihi ma tamogi Yaubada a paliwitumagana anona yohola ega hita tuhagaya.

⁴⁰ Matababana paliwitumaganana wodewadewana anona tauta ubeita i wononogogeya ipa tauhi ma tauta apo anona ta tuhagaya.

Towolo moomota binei

12 ¹Uyahinei tauta tu witumagana odubohi ata ani galena hi maga duma. Yaka tauta ipa ginouli witewitehi ta wihinigigiyei, ma ta bulili kadidili yada tahayana uyahinei, gasi dewa apapoena aebahibahina ta wihinigigiyea tauta uyahitiyei. ²Ma Yesu matatiyei ta galena idumaluya, babana Yesu tauna ata witumagana a baba po anani kokoe. Hougana Yesu hoi hipuli i memae i hanapugeya ipa apo yohola ani kaoha baneina ina tuhagaya uyahinei ma ani take wiyyuwana i'mtaibagibagiyeya po wihinimaya ega ita lowogeya ma a sigana i gae hoi yada po Yaubada u awala hinebawana e tugutugula. ³Yesu ipa ona nugotuhuya tu apapoe hi gawiyea ma i'mtaibagibagi duma uyahinei taumi gasi ipa naka pitenana, ega ona laukamna apapoe po gasi ona tapitapiya.

⁴Taumi dewa apapoena o igawiyeya, ega lawa talami hita kololo po hita lihilagenimi. ⁵Nugote Guyau a baha kadikadidilina o winugoguluwi tauna i kawainatunemi po i pa,

‘Natuwe, apo hougana Guyau ina laimatainam
ega binei una nugonugotapiya.

⁶ Guyau apo iyai ina luhogaleya po ina kawainatuneyea,
yaka emoemotana apo kodila ina tuhagaya.’

⁷Apo wiyuwa ona ialoni naka Yaubada a wikkodikodila uyahimi binei on'omtaibagibagi, babana amamata atapuhi natunatuhi he kodikodilahi ipa hina lidumaluhu. Ma tauta Yaubada natunatuna, ⁸yaka apo ina kodikodilita. Ma apo tam iyai Yaubada ega ina kodilim, matababana ega natuna dumana tam ma tahaya gehouna natuna tam. ⁹Ona nugotuhuya,

hoi hipuli amamata he kodikodilita yaka ta iyateyatehi. Naka pitenana alugota Amahi hoi yada ta wiyyateyateya po tauna uyahinei apo luyagohana ta tuhagaya.¹⁰ Amamata hoi hipuli he kodikodilita hai winugonugotuhugei he laidumaluta houga kukuna binei, ma Yaubada e kodikodilita ata hagu binei ipa ta wiwoiyawa po mei tauna.¹¹ Hougana ata limataina ta ialoni apegaa ta kaoha, ma tamogi houga e nenei uyahina apo ano dewadewana ta tuhagaya, naka dewadumalu po nugodumola.

¹² Uyahinei nimami tapitapiyahi ma aetutumi ona wikadidilihi.¹³ Ma aemi ani hounana tahayana ona lidumaluya po omi aeapapoe uyahinei ona neneae po apegaa ona pipeu, ma omi aeapapoe hina dewadewa meme.

¹⁴ Ona wileta kadidili po ona mehinihegoya lawa mitehi, ma ona wileta kadidili po ona wiwoiyawa, ma inapa iyai ega ina wiwoiyawa Guyau apegaa ina galeya.¹⁵ Ona galena itete memi po ega iyai gehouna uyahimiyeyi Yaubada a lunugotootogo ina hahalena yababaya. Ma ona galena itete memi meka po apo u hayami lawa gehouhi u nugonugohi mei duhi waigolana, matababana lawa magomagouhi e laipeunihi.¹⁶ Ega ona matamatamaga, ma Yaubada a lunugotootogo ega ona ihinigigiyeya po mei odubona Isowa. Yaubada a kawaidewadewa i wihinigigiyeya po i wele damaneya a tewela uyahina yaniyani emosi hota binei.¹⁷ Ma ona nugotuhuya, houga u mulina ma Isowa a kawaidewadewa nugonei i gae ma i tou duma, ma ega emoemotana po ina wimeya, babana a tewela amaka i waya.

¹⁸ Geka hougana ta nenei Yaubada uyahina ega mei lolowa Mose mi Isalaela mitehi hi neneae po oya Sainai uyahina ma kamna mayana hi wiwaya, mayau ebebalana po uguwa wopotopotona, po gahu po duba baneina¹⁹ po himogo gololona, ma lawa ponana hi noonoli oyana uyahina po hi matouta duma ma hi laupali ipa ega ponana hina noonola meya.²⁰ Babana lugagayo hi noonoli i pa, ‘Ega awai gehouna oya geka ina wodadani ma inapa gamogamo gehouna ina nei geka oyana uyahina yaka gaima uyahinei ona lihilageni’.²¹ Oya noka a winugolowolowo binei ma Mose tauna i bahena meya i pa, ‘A matouta duma po a taatawa’.

²² Tauta tamogi amaka ta nei Saiyoni oyana uyahina, naka Yaubada Memewahagana a dobu hoi yada gowana Yelusalem wouna, tu winoyanoya mi yadena tausana wabihaga he memae ma he kaokaoha mei toleha uyahina ta kaokaoha pite.²³ Ma amaka ta lui Yaubada a Natututuwoga a bolu a hinena yaka gowata hoi yada i gilumihi. Ma amaka ta nei Yaubada tu luhetaleta uyahina po gasi ginouli atapuhi tu luhetalehi. Ma tauhi alugohi Yaubada e laidumadumaluhi he memae.²⁴ Ma amaka ta nei Yesu uyahina tauna wogatala wouna i dewaya po talana i hiwohiwoga haleya tepanei luyagohana ta tuhagaya ma ega mei Abele talana tauna ani wiyyuwa.

²⁵ Uyahinei ona galena itete memi po hoi yada tauna ina ibaabani uyahita ega ponana ona ihinigigiyeya. Babana odubona lawa gehouhi

hoi hipuli Mose a guguya hi hinigigiyeya po witai hi tuhagaya. Ma geka hougana Yaubada yadei e lauguguya uyahita, uyahinei ponana inapa ta wihinigigiyeya apo ani witai banei dumana ta tuhagaya.²⁶ Lolowa ponana hipuli i liguhuya, ma geka hougana amaka i baha piko i pa, ‘Apo yohola hipuli po yada gasi a guhu mehi mala emosi hota’.²⁷ Geka bahahi i bahebahehi matababana ginouli i wawalihi ipa ina guhu dadanihi, po ginouli ega hita kapakapala hina peu, ma ginouli kapakapalahi hina towolo wahaga.

²⁸ Yaka Yaubada ta mamali babana taniwaga wouna i weleta po ta luiluiya apegia ina guhu meya. Uyahinei Yaubada anai wimaamalata ta wootalagiyeya, mei awai e lauhogaleya pite anai wiyateyateta po anai matoutata.²⁹ Matababana ata Yaubadana mayau ebegalana naka pitenana.

Dewa dewadewana binei

13 ¹Houga magomagouna ona lauhogalena memi po mei walewalehimi o lauhogalehi pite. ²Ma toumana ona kaohehi po ona weluwinihi omi numa uyahihpo mei odubohi lawa gehouhi toumana hi weluwinihi po hi gagalena itetehi, toumanahi naka tauhi tu winoyanoya mi yadena ma tamogi ega hita hanapugehi.

³Omi lawa hoi numa panipani he memae ona nugotuhuhi po ona haguhi po mei tauhi mitehi hoi numa panipani ona memegogona. Ma omi lawa wiyuwa hi tutuhagahi ona nugotuhuhi po ona haguhi, babana tauhi lawa mei taumi naka pitena.

⁴Atapumi tawine lugagayona ona wotagoya po ega ona matamatamaga, babana tu matamaga po tu wihola yababa Yaubada apo ina luhetalehi.

⁵Ega mone po hipuli a gapola nugomi ina wiwaya, tamogi ona kaoha labatana awai po awai o tutuhagahi ubeihi, ma ega ginouli tapuhi po tapuhi ubeihi ona ihighigili babana Yaubada tauna i baheya i pa,

‘Apega a winugoguluwimi po a nehalemi, apeega.’

⁶Uyahinei ta nugomotu duma po tana pa,

‘Guyau tauna u tu hagu,

Yaka apegia lawa a matomatoutehi

ega awai gehouna hina dewadewaya uyahiu.’

⁷Omi tu tahaya ona nugotuhuhi, babana lolowa tauhi Yaubada tuwegana hi welemi ma ona nugotuhuya witumagana anona dewadewana hi tuhagaya naka binei ma ipa taumi ona witutupoganehi.

⁸Yesu Keliso a mae odubona po amalai po houga he nenei uyahihapega ina buinihi.

⁹Wiatatiyana tapuhi po tapuhi ega ona noonolihi, babana nuginugota amaka hi kadidili Yaubada a lunugotootogo uyahinei ma ega wiyo hi uyahihiyei. Yaniyani wiyo hina lawa he wotagoya apegia ina

widewadewahi po ina haguhi. ¹⁰Tauta ata talaguyaba Keliso ma tu witalaguyaba hoi hipuli numa dalabu uyahina he italaguyaba, ega emoemotahi po hin'am tauta ita ani witalaguyabana uyahina.

¹¹Mi Yudeya tu witalaguyaba hai taniwaga gamogamo talahi e niyehi po numahine waiwoiyawa dumana u hinena e italaguyaba apapoe ubeihi Yaubada uyahina ma u mulina gamogamohi hinihi he niyehi po dobuna u uputana he apapuhi. ¹²Uyahinei Yesu dobuna matetana u uputana wiyuwa i tuhagaya po ipa talanei a lawa ina wiwoiyaweta. ¹³Po ipa tauta gasi ta nae Yesu uyahina dobuna u uputana po Yesu mitehi ta wihinimaya gogona. ¹⁴Matababana hoi hipuli ega dobu gehouna po ipa uyahina apo ina metuwetuwenai ubeita, uyahinei ipa dobu memewahagana houga e nenei binei ta bibiheya.

¹⁵Yesu i haguhaguta binei houga magomagouna tana italaguyaba Yaubada uyahina ata ani'mbenena wotalagaehi baha waianohi uyahiihiyei gowana ta wilataya. ¹⁶Witalaguyaba gehouhi Yaubada he laikaohaya naka lawa ta lunugotootogogehi po ata gapola uyahinei ta haguhi.

¹⁷Omi tanitaniwaga ona iponawogogehi ma ona palihalena memi hai taniwaga uyahina babana he gagalena itetemi, ma houga e nenei uyahina hai bagibagi binei Yaubada apo ina luhetalehi. Yaka emoemotana ipa ona wileta imahi po omi bagibagi ubeihi hina kaohemma ega ipa hina witepahininhinimayami, yaka apo hagu ona wialoni.

¹⁸Ona laupali ubeiyai Yaubada uyahina. Geka hougana to nugotuhuya i dewa hi haki po to luhogaleya ipa apo to dewadewa imahi houga he nenei uyahiihi. ¹⁹A baha kadidili uyahimi ipa omi lupaliyei u tahaya ina dumalu ma a gunawilena yagiyagineu.

Wimaamala

²⁰Yaubada tauna tu nugodumola uyahinei ata Guyau Yesu hilagei i itowolo meya po Yesuna a tu witumagana tauta ata tu galena itete dumana po tauna talanei ata wiwogatala dewadewana po memewahagana i weleta. ²¹Ma Yaubada ginouli dewadewahi atapuhi ina welemi ipa a nugotuhu ona wotago imahiyeya. Yesu Keliso uyahinei Yaubada ina dewami po ona kaoheya. Ma Keliso ta wotalagiyeya ega a sigasiga. Moina.

²²Walewalehiu, omi leta kukuna geka a gilumi ma a lupaliyemi ipa on'omtaibagibagi po u wiatatiyana ona nonoli.

²³A luhogaleya ipa walehita Timoti tuwegana a paliwelemi po ona hanapugeya hoi numa panipani amaka hi hoe haley, ma inapa ina neyagiyaginai uyahiu yaka apo mitehi to nehi uyahimi.

²⁴I wimaamala a himiliyahai tu witumagana atapumi uyahimi ma tu galena itetehi uyahimi. Ma mi Itali hai wimaamala hi himili uyahimi.

²⁵Yaubada a lunugotootogo atapumi ina melabenimi.